

Sygn. akt I C 104/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2015 roku

Sąd Rejonowy w Lwówku Śląskim Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący (...) **Wioleta Bielińska**

Protokolant **Dominika Borkowska**

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2015 roku w Lwówku Śląskim

sprawy z powództwa P. T.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

I/ zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w S. na rzecz powódki P. T. kwotę 3 600,00 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2014 roku do dnia zapłaty,

II/ w pozostałej części powództwo oddala,

III/ zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w S. na rzecz powódki P. T. kwotę 714,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 468,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

IV/ nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. w S. uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Lwówku Śląskim) kwotę 10,25 złotych tytułem zwrotu wydatków,

V/ nakazuje powódce P. T. uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w L.) kwotę 3,98 złotych tytułem zwrotu wydatków.

Sygn. akt I C 104/15

UZASADNIENIE

Powódka P. T. wystąpiła przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S. o zapłatę kwoty 4.980,00zł (4.000,00zł tytułem zadośćuczynienia i 180,00zł tytułem odszkodowania) z ustawowymi odsetkami, liczonymi od dnia 26 marca 2014 roku do dnia zapłaty, a także o zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że w dniu 30 października 2013r. uległa wypadkowi komunikacyjnemu, na skutek którego doznała licznych urazów, takich jak skręcenie i naderwanie odcinka szyjnego kręgosłupa, zaburzeń korzeni nerwów rdzeniowych szyjnych niesklasyfikowanych, przewlekłego pourazowego bólu głowy oraz powierzchownego urazu powłok głowy, a ubezpieczyciel po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego wypłacił powódce kwotę 1.000,00zł., odmawiając jednocześnie wypłaty odszkodowania. Wskazała ostatecznie, że wypłacona przez pozwanego kwota 1.000,00zł jest nieadekwatna do doznanego przez nią stopnia krzywdy i cierpień.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o jego oddalenie, a także o zasądzenie kosztów postępowania, według norm przepisanych. Podniosła, że wypłacona dotychczas kwota zadośćuczynienia jest wystarczająca do zrekompensowania krzywdy i cierpień doznanych przez powódkę na skutek wypadku. Wskazała, że powódka nie

wykazała, aby doznała nieodwracalnych następstw uszkodzenia ciała lub kalectwa. Według pozwanej fakty, że powódka po trzech dniach nie wyraziła zgody na zaproponowane leki przeciwbólowe i nie wyraziła zgody na obserwację szpitalną wskazując, że dolegliwości związane z urazem nie były silnie wyrażone oraz nie utrzymywały się długo. Według strony pozwanej, opisywane przez powódkę dolegliwości mogły powstać wcześniej, w czasie uprawiania sportu – piłki siatkowej. Strona powodowa zakwestionowała twierdzenia powódki, aby następstwem wypadku był trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 6%. Wskazała nadto, na brak podstaw do zwrotu kosztów leczenia prywatnego, wobec tego, że powódka miała możliwość korzystania z publicznej opieki zdrowotnej, w ramach przysługujących jej świadczeń z NFZ.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 października 2013r. doszło do wypadku komunikacyjnego, na skutek którego powódka jadąca jako pasażerka pojazdu doznała obrażeń ciała. W tył samochodu, którym poruszała się powódka, uderzył samochód V. (...).

(dowód: zeznania świadka E. G. k.66)

Sprawca wypadku, kierowca samochodu V. (...), w chwili zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie (...).

(bezsporne)

Powódka w dniu zdarzenia jechała do L. na egzamin prawa jazdy. Po uderzeniu w tył pojazdu, powódka uderzyła głową w siedzenie. Mimo odczuwanego bólu głowy i szyi powódka nie przerwała jazdy, chcąc dotrzeć na wyznaczony termin egzaminu. Wobec tego, że przez cały czas źle się czuła w drodze powrotnej udała się do Pogotowia (...) w Z.. Tam rozpoznano skręcenie karku i stłuczenie głowy, zalecono noszenie kołnierza ortopedycznego. Wobec pojawiających się silnych bólów głowy, powódka w dniu 02 listopada 2013r. udała się do Szpitala we L.. Tam zaproponowano obserwację szpitalną, na którą powódka nie wyraziła zgody. Przepisano lek przeciwbólowy K. oraz zalecono kontrole w poradni neurologicznej. Z uwagi na lęk przed zastrzykami, powódka nie chciała aby w czasie wizyty w szpitalu podano jej w tej formie lek przeciwbólowy.

(dowód: karta porady k.7, historia choroby k. 8, przesłuchanie powódki)

Wobec utrzymujących się bólów głowy i karku zwłaszcza po przeciążeniach, powódka udała się w dniu 14 marca 2013r. na prywatną wizytę do neurologa.

(dowód: zaświadczenie lekarskie k.9)

Powódka odbyła również wizytę u ortopedy, który w dniu 14 marca 2013r. stwierdził zakończenie leczenia traumatologicznego. Powódka za wizytę zapłaciła kwotę 100,00zł.

(dowód: potwierdzenie wizyty lekarskiej z kserokopia paragonu k10)

W wyniku wypadku powód doznała urazu skrętnego kręgosłupa w odcinku szyjnym z ograniczeniem bólowym ruchów głowy, powierzchownego urazu głowy w okolicy potylicznej (o zagłówek), powierzchownego urazu prawego barku (szarpnięcie pasów bezpieczeństwa).

(dowód : historia choroby k8, opinia biegłej sądowej z dziedziny neurologii dr. n.med. J. J. k.86-87, opinia biegłego sądowego z dziedziny ortopedii lek. (...). R. B.. 123).

Przebyty uraz głowy i karku pozostawił ślady w postaci zespołu korzeniowego odcinka szyjnego, z demonstrowanym ograniczeniem ruchów głowy i kończyny górnej prawej oraz przewlekłym bólem karku Długotrwały ból karku z zaznaczonym przejawem korzeniowym odpowiada 5% uszczerbku na zdrowiu .

(dowód: opinia biegłej sądowej z dziedziny neurologii k.86-87)

Powódka w czasie wypadku miała 18 lat. Była uczennicą trzeciej klasy szkoły średniej w B.. Uprawiała sport- siatkówkę, była członkiem szkolnej drużyny.

(dowód : przesłuchanie powódki)

Przed wypadkiem była osobą zdrową. Nie leczyła się neurologicznie ani ortopedycznie. Nie doznała żadnych urazów kręgosłupa. Wcześniej, przed wypadkiem nie skarżyła się na dolegliwości bólowe głowy, czy też okolicy szyi.

(dowód: zeznania powódki, opinia biegłej sądowej z dziedziny neurologii 86-87)

W dniu 17 marca 2014r. powódka wystąpił do pozwanego Towarzystwa (...) z żądaniem wypłaty zadośćuczynienia w wysokości 10.000,00zł. Pozwany Ubezpieczyciel wypłacił na rzecz powoda kwotę 1.000,00zł., odmawiając wypłaty w pozostałym zakresie.

(dowód: wniosek o wypłatę k.38 oraz decyzja, k., 33-35)

Sąd zważył , co następuje.

Nie podlegała w niniejszej sprawie kwestionowaniu zasada odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku z dnia 30 października 2013, wynikająca z przepisu art. 436 § 1 w zw. z art. 435 §1 k. c.

Przepisy art. 444 § 1 k.c. i art. 445 k.c. przewidują możliwość przyznania osobie poszkodowanej czynem niedozwolonym odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, w przypadku między innymi doznania przez nią, na skutek tego czynu, uszkodzenia ciała bądź wywołania rozstroju zdrowia. Roszczenie o zadośćuczynienie pozostaje przy tym niezależne od podstawy tej odpowiedzialności, opierać się więc może zarówno na zasadzie winy jak i ryzyka oraz słuszności. Podstawową funkcją, jaką pełnić ma możliwość uzyskania zadośćuczynienia, jest zrównoważenie negatywnych przeżyć poszkodowanego, jest to więc przede wszystkim funkcja kompensacyjna, wyrównująca doznaną krzywdę niemajątkową w postaci cierpień fizycznych i psychicznych.

Zgodnie z przyjętą przez Sąd Najwyższy linią orzecznictwa określona w art. 445 § 1 k.c. „odpowiednia suma” zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, ma charakter nieookreślony. Jednak judykatura wskazuje kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu jego wysokości. Nie może ona stanowić zapłaty symbolicznej, a jednocześnie jej wysokość nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być „odpowiednia” w tym znaczeniu, że przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego, winna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Odpowiedniość kwoty zadośćuczynienia ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie być źródłem wzbogacenia. Zadośćuczynienie równoważyć ma cierpienie fizyczne, a więc ból i inne dolegliwości oraz cierpienia psychiczne, czyli negatywne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała czy rozstroju zdrowia, jak zeszpecenie, wyłączenie z normalnego życia. Winno ono mieć charakter całościowy i obejmować wszystkie cierpienia, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości (wyrok SN z 28. 09. 2001 III CKN 427/00, Lex 52766; wyrok SN z 09. 02. 2000 III CKN 582/98, Lex 52776.; wyrok z dn. 3. 02. 2000r. I CKN 969/98, Lex 50824). Orzecznictwo formułuje również postulat, aby przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia mieć na uwadze indywidualną sytuację strony.

Z powyższych względów posługiwanie się jedynie tabelami procentowego uszczerbku na zdrowiu i stawkami za każdy procent trwałego uszczerbku dla rozstrzygnięcia zasadności roszczenia o zadośćuczynienie i jego wysokości, znajduje jedynie orientacyjnie zastosowanie. Należy podkreślić, że same uciążliwości i przykrości odczuwane przez poszkodowanego nie uzasadniają przyznania zadośćuczynienia. Wymagane jest tu zaistnienie rozstroju zdrowia, przy czym za równoznaczne z rozstrojem zdrowia mogą być ujemne przeżycia czy nawet stres. W niniejszej sprawie

Sąd miał na względzie, iż zdarzenie drogowe, w jakim uczestniczyła powódka nie było poważnym wypadkiem komunikacyjnym, a jedynie drobną kolizją drogową. W wyniku tego zdarzenia nie doznała ona poważnych obrażeń, a jedynie typowych dla tego rodzaju zdarzeń komunikacyjnych, to jest: skręcenia kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem bólowym ruchów głowy oraz stłuczenia głowy i powierzchownego urazu prawego barku z ograniczeniem bólowym kończyny górnej prawej. Jak wynika z opinii biegłej neurolog długotrwały ból karku z zaznaczonym objawem korzeniowym odpowiada 5 % uszczerbku na zdrowiu z oz 94a rozporządzenia (...), które, jak wynika z opinii biegłej neurolog spowodowały 5 % uszczerbek na zdrowiu. Nie bez znaczenia było, że obrażenia ciała, jakich powódka doznała w wyniku przedmiotowego zdarzenia drogowego, nie wymagały przeprowadzenia zabiegów chirurgicznych i hospitalizacji. Powódce zalecono noszenie kołnierza ortopedycznego. Niewątpliwie jednak urazy jakich powódka doznała wpłynęły na jej normalne, codzienne funkcjonowanie i sprawność ruchową. Nie zmienia tej oceny fakt, że powódka nie pozostała na obserwację w szpitalu. Fakt długotrwałości odczuwanych urazów (bóle głowy, karku) skłonił ostatecznie powódkę do konsultacji u lekarzy specjalistów – ortopedy i neurologa, choć proces jej leczenia był krótki. Z uwagi na rodzaj i zakres doznanych urazów powódka, nie wymagała pomocy osób trzecich. Jednakże dolegliwości bólowe, typowe dla tego rodzaju urazów spowodowały zmianę trybu życia, a przede wszystkim aktywności sportowej.

Zważywszy na powyższe, zwłaszcza mając na uwadze czas leczenia powódki, charakter doznanych przez nią obrażeń oraz uszczerbek na jej zdrowiu spowodowanego przedmiotowym wypadkiem przy uwzględnieniu, że do czasu wypadku powódka była osobą zdrową, należało przyjąć, że odpowiednią kwotą zadośćuczynienia za doznaną krzywdę będzie łączna kwota 4.500 zł. Zdaniem Sądu kwota ta z jednej strony uwzględnia stopień krzywdy powódki i dlatego nie może być uznana za nadmierną, a z drugiej strony nie pomija panujących stosunków majątkowych, przez co jest utrzymana w rozsądnych granicach.

Ustalając wysokość należnego powódce zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę ocenę biegłych, że w chwili zdarzenia powódka była w pełni sprawną osobą. Przebyty wypadek wpłynął upośledzająco na aktywność życiową powódki, w szczególności, że powódka jest osobą młodą, a w dacie wypadku była w wieku szkolnym. Musiała zrezygnować z gry w siatkówkę. Na skutek zdarzenia zmuszona była do noszenia kołnierza ortopedycznego. Wypadek i jego skutki były dla młodej kobiety, wcześniej zdrowej, aktywnej przeżyciem stresującym, tym bardziej, że uczęszczała do szkoły oddalonej z jej miejsca zamieszkania o kilkanaście kilometrów.

Podstawę prawną żądania zwrotu kosztów leczenia stanowi natomiast przepis art. 444 § 1 zdanie pierwsze 1 k.c., według którego w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Powódka domagała się kwoty 180,00zł, tytułem kosztów leczenia w prywatnych gabinetach lekarskich.

W ocenie Sądu okoliczność, że poszkodowany w wypadku jest on osobą uprawnioną do korzystania z systemu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych, nie pozbawia uprawnienia do odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów leczenia poniesionych w prywatnych ośrodkach zdrowia. Strona zobowiązana do naprawienia szkody może uchylić się od tego obowiązku jedynie wówczas, gdy wykaże, że koszty leczenia poszkodowanego mogły być pokryte w całości ze środków publicznych w ramach publicznej służby zdrowia. Ciężar dowodu wystąpienia okoliczności sprzeciwiającej się uznaniu za usprawiedliwioną sumy żądanej przez poszkodowanego na pokrycie poniesionych przez niego kosztów leczenia spoczywa bowiem na zobowiązanym do naprawienia szkody (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 384/07, LEX nr 351187; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 26 listopada 1991 r., III APr 75/91, OSA 1992, nr 6, poz. 38).

W ocenie Sądu, w rozpoznawanej sprawie strona pozwana nie wykazała ponad wszelką wątpliwość, że powódka mogła skorzystać z konsultacji neurologicznych i ortopedycznych, w czasie trwającego procesu leczenia nieodpłatnie, w ramach publicznego systemu opieki zdrowotnej. Jak powszechnie bowiem wiadomo, w przypadku publicznej służby zdrowia okres oczekiwania na wizytę u specjalisty jest stosunkowo długi w porównaniu z prywatnymi gabinetami. W związku z tym fakt skorzystania przez nią z prywatnych konsultacji był uzasadniony, a w konsekwencji strona pozwana jest obowiązana zwrócić jej poniesione z tego tytułu koszty. W tym przypadku powódka udowodniła, że poniosła takie

koszty ogółem w kwocie 100 zł i taką też kwotę należało zasądzić na jej rzecz. Sąd nie znalazł natomiast podstaw do zasądzenia w całości kwoty wskazanej w pozwie (180,00 zł), gdyż nie znalazła ona potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym.

O odsetkach orzeczono, prawie w całości zgodnie z żądaniem pozwu. Sąd nie podzielił argumentacji strony pozwanej, że odsetki od kwoty zadośćuczynienia są należne od daty wyrokowania. Wyrok w przedmiotowej sprawie nie ma charakteru konstytutywnego, zatem twierdzenie, że odsetki należą się od daty jego wydania jest nieuprawnione. Podstawę prawną zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty zadośćuczynienia stanowi przepis art. 481§1 i §2 k.c. W ocenie Sądu roszczenie stało się wymagalne w dniu 27 marca 2014r. Należy bowiem podkreślić, że brak odpowiedzi strony pozwanej na wezwanie do zapłaty zasądzonych ostatecznie kwot, jak również ostateczną odmowę wypłaty żądanych sum (pismo z dnia 26 marca 2014r.) należało potraktować jako niespełnienie świadczenia i popadnięcie pozwanego w opóźnienie z płatnością skutkujące tym samym wymagalnością roszczenia odsetkowego. Sąd podziela bowiem pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 kwietnia 1997r. sygn. akt IICKN 110/97 i w wyroku z dnia 28 czerwca 2005r. sygn.. akt ICK7/05, że świadczenie z tytułu zadośćuczynienia ma charakter bezterminowy i przekształcenie go zobowiązanie terminowe następuje po wezwaniu do zapłaty do wykonania przez wierzyciela.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c. Zgodnie z pierwszym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata (radcę prawnego) zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata (radcy prawnego), koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Natomiast na mocy drugiego w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Pełnomocnik powódki złożył spis kosztów (k.132) domagając się m.in. zwrotu na rzecz powódki kwoty 401, 18zł tytułem przejazdu powódki na badania do biegłych sądowych na trasie Z. –W.- Z. w dniach 18.02.2015r, 17.02.2015r i 13.08.2015r, samochodem osobowym powyżej 900 m³ stanowiącym własność D. P.. Koszty te nie zostały ostatecznie uwzględnione. Materiał zgromadzony w sprawie, w chwili wyrokowania nie dawał podstaw do uznania, iż powódka koszty te rzeczywiście poniosła. Wątpliwości budziła też wskazywana w przedłożonym spisie kwota. Powódka, składając wniosek w tym zakresie, ograniczyła się do przedstawienia dowodu rejestracyjnego pojazdu , należącego do innej osoby, którym rzekomo dojechała na badania. Fakt dojazdu na badania nie wskazuje, że powódka rzeczywiście poniosła te koszty. Dodatkowo należy wskazać, że powódka nie wykazała potrzeby trzykrotnej podróży , a to nie wynika z dokumentacji zawartej w aktach sprawy.

Ponieważ powódka wygrała niniejszy proces w 72% (po zaokrągleniu), Zatem w ostatecznym rozrachunku, przyjmując, że powódce należałby się zwrot kwoty 1.026,84 zł.(suma kwot- 249,00zł opłata od pozwu+17,00zł opłata od pełnomocnictwa + 600,00zł j koszty zastępstwa procesowego+ zaliczka na wydatki związane z opinią biegłych w kwocie 500,00zł koszty przejazdu na rozprawy 60,17zł. - pomnożona przez 75%), a pozwanej zwrot od powódki kwoty 145zł (500,00zł –zaliczka na koszty opinii biegłego+ 17,00zł opłata od pełnomocnictwa pomnożone przez 28%), w ostatecznym rozrachunku strona pozwana zobowiązana została do zapłaty na rzecz powódki kwoty 882zł (1.026,84-145,00) po zaokrągleniu.

Przy zastosowaniu przepisu art. 113.1ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wobec, wydatkowania ze środków Skarbu Państwa kwoty na wydatki związane z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłych kwoty 14,23zł (łączne wydatki 1.014,23zł a suma zaliczek 1.000,00zł (500+ 500) strona pozwana obciążona została na rzecz Skarbu Państwa obowiązkiem zapłaty kwoty 10,25zł zł., a powódka kwota 3,98zł obliczonymi proporcjonalnie do wyniku sporu.(72%- 28%). Wobec tego ,ze powódka zaliczkę w kwocie 500,00zł , uiściła po wypłaceniu biegłemu wynagrodzenia ze środków SP , zarządzono przekazanie tej kwoty z konta zaliczek na konto wydatków.